

**NUNALINGNI KAVAMATKUNNILU PIVIKHAQAUTIKKUT
NUNAVUT KAVAMAN AKHALUUTILIQIYIKKUT ATUGAKHAT**

HIVUATIGUN NAUNAIRUTIKHAQ

Tamaita akhaluutingit, piutigiyangit Nunavut Kavamangit (GN) Nunalaanilu Havagviingit, (takulutin Naunaitkunmi A-mi) atuqtau yukhauqua aulatitiyaangat hanaqidjutikharnik aulatitiyunik kavamangit havaaqhangit ikayuutikharniklu.

IHUMAGIYAULUAGIYAINGIT

Una maligakhaq nallauhimayuq ukuninga ihumagiluaqtuni:

Naunairutiqaqtukhat Nunavut Kavamangit akhaluutingit atuqtauluaqtun hanaqidjutikhatigun kavamangit havaaqharnik.

IHUMAGILUAGIYAIT

Una maligakhaq tuniniaqtun tamainun Nunavut Kavamanun Havagviinun Nunalaani Havagviingitlu naunaiyagiikhimayuq uvani Naunaitkunmi A-mi Akhaluutiliqiyikkut Maligakharni.

NAUNAIRUTIKHAT

Kaantulaaliqiyiit
Havagviuyut inuit kituliqaakluuniit kaantulaaqilihimayut tuniyukhat ikayuutikharnik Nunavut Kavamanmun, Nunalaanilu Havagviinun.

Tugliuyut Atanguyat
Nallaumayut
ukununga:

1. Aulahimayuq havagvingmun, tamna Tugliuyuq Minista havagvingnun, imaalu
2. Aulahimayuq kitumunliqaak nunalaani havagvingnun, angiyuqaluaq aulapkaiyi talvaniituni.

Aqutitiji
Inuk kituliqaak aqulauqtiuyut kavamangit akhaluutinik.

Havaktiit
Inuk kituliqaak havaktitauhimayuq talvani Nunavut Kavamanmi Nunalaanilu Havagvingni.

Kavamatkut Akhaluutingit
Kituliqaak akhaluutit ingilurutikhatlu niuviqtauhimayut akiliktauhimaaqtunlu Nunavut
Kavamanmi maningnun.

Nanminikhatigun Atuqtunik
Kituliqaak atuqtun kavamangit akhaluutinin nanminikhatigun aulangitun talvuuna
pivalladjutikharni kavamangit havaaqhangit ikayuutikhatingniklu.

Nunalaani Havagviuyut
Nanminiqaqunik katimayiyukhat talvanga Maligaliqivikyuanganin naunaiyagiikhimayuq
Naunaitkunmi A-mi Akhaluutiliqiyikkut Maligakharni.

AKHUURUTIQAQTUN KIUDJUTIGIAQAQTUNIKLU

1. Ministauyuq Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkut
 - a. Kiudjutigiaqaqtuq talvunga Aulapkaiyiit Katimayiinun auladjutikhatigun uvaniituq maligakharni.
2. Tugliuyuq Minista Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkut
 - a. Kiuyukhauyuq Ministamun Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkutnun titiqidjutikharnun uvaniituni maligakharni.
 - b. Havakhimaaqtukhat naunairutikharnik atuqtakharnik pidjutikharnik atugiangatlu kavamangit akhaluutingnik, ihumagilugit naunaiyagiikhimayut havagviuyut havaaqhangit atuqtakhangit.
3. Tugliuyut Atanguyat Nunavut Kavaman Havagviingit, Nunalaani Havagviuyutlu
 - a. Munagiyakhait havaktiit aqutukhanik kavamangit akhaluutainik aulaliqlutik malikhautigiplugit uvani titiraqhimayut maligakharni.
 - b. Munagiyakhait aulatitiyukharnik atuqtukharnik anullaurutikharnik atuqtunik ihuitumik akhaluutinin titiragiikhimayut uvani maligakharni.
4. Havagviat Kiinauyaliqiyikkut
 - a. Naunaiyaiyagiikhimayukhat ihuaqtunik qullangnaiyautikharnik piqaqtun kavamatkuni akhaluutingni itukharni.

ATUQTAKHANGIT

1. Atuqtakhanik Kavamangit Nunalaani Akhaluutingnik
 - a. Kavamangit akhaluutingit atuqtauluaqtukhauyut kavamangit havaatigun.

- b. Havaktiinginaut Nunavut Kavamanmi, Nunalaani Havagviingitlu, kaantulaaliqiyiingitlu akhuurutiqaqluangniaqtun atugianganik kavamangit akhaluutingnik.
 - c. Tamaita havaktiit, aqugiaqaqtun kavamangit akhaluutingnik piqaqtukhat ihuaqtumik laisikharnik aquyaanganik akhaluutingnik aadjiliukhimayuniklu havaktiingit laisunik pihimayukhat titiqiqidjutiliqivingmi.
 - d. Nunavut Kavamangit akhaluutingit ihuaqhautauhimaagtukhat aulavikharnik ihuaqtumik aulayaangat aturningalu akiliktakhangitlu akituvalaaqnaitumik.
2. Nanminikkut Atuqtunik Akhaluutinik
 - a. Havaktiit atuqtakhaungitun kavamangit akhaluutingit nanminikhatigun.
3. Aqugiaqaqtuq Piqaqtukhaq Imaitunik
 - a. Kituliqaak aqugiaqaqtun kavamangnik akhaluutinik piqaqtukhat nuutaangulihaaqtunik ihuaqtumiklu aqugianganik laisikharnik ingilraqtitiyaangat akhaluutinik qanuritkaluaqtilunik atuqniaqtaiganik.
 - b. Aqugiaqaqtun imailiuktukhaq tautuktitiyaangat piqaqtun laisikharnik.
4. Akhaluutit Nayuqvikharni Aturungnaigaangamitku
 - a. Humi pigiaqaqtun, kavamangit akhaluutingit nayuqvikhangit kavamatkuni nayuqvikhaaniitukhat. Nanminigiyaini nayuqvikhangit aturungnaigaangamitku akhaluutinik pigiaqaqtun havaktitinun taima hivayaqtauhimaanginaqtun havagianganik havaknaitiluni. Nanminirmi nayuqvikharni aturungnaigaangamitku akhaluutit ihumagiyauniaqtun kihiani qayangnairutiqaqtukhat nayuqvikhangit akhaluutingitlu munagiyauhimaanginaqtun atuqniit kavamangit havaknaigaangamik ikaakningit,
5. Apqunmi Aulaviit Malikhautikhat
 - a. Malikhautitigun tapkuninga, ihuaqtun apqutit aulaviit malikhautikhat maligangitlu (takulutin naunaitkunmi 6K-mi); aqtun upigiyakhaingit tamaita apqutit aulaviit malikhautikhangit akhaluutituqtilunuk kavamangit akhaluutinik.
 - b. Kituliqaak naunairutiqaqmiituni, taima Nunavut Kavamangit, Nunalaani Havagviingitlu akiliktuniaqtun nayugaaniitunik atukiutinik akiliktakhangitlu ihuinagutigivaktaingit akhaluutituqtiluni kavamatkunik akhaluutainik.
6. Ayukhautit Ilauvakhimayunik Kavamangit Akhaluutainik

- a. Aqutiuyuq kavamanmi akhaluutunik qillaminuaq ilituqhaiyukhaq ayungnautiqagumik ilitugidjutikharnik kitunikliqaak ayungnautigivaktainik angutimun arnarmunluuniit atanguyamun.
- b. Aqutuq ilauvakhimayut ayungnautiqaqtunik iniqtigiyukhaq *Nunavut Kavamangit Ayungnautiqagumik Ilitagidjutikharnik* utiqtitilugulu talvunga Ayungnautingnik Munagihimaaqtun Havagviani talvunga Havagvikyuangani Kiinauyaliqiyikkutni qillaminuaq tuyuqtauyukhaq.
- c. Talvuuna malikhautikhatigun naunaitkunmi 262mi talvani *Akhaluutiliqiyikkut Maligarni*, talvanilu *Pivalliyaliqiyikkut Ingilrayaliqiyitkullu Apqutit Aulaviit Ayungnautit Ilitugidjutikhangit* iniqtiqtukhauyukhat utiqtitilugitlu talvunga ; Palihimatkunun iniqhimayumik titirangmik aquttunin, taima akhaluutunik ayungnautiqagaluaqtuluni taima aanniqtuqaqqan, huiqtuqaqqan, aihuruqtuqaqqan avatqutiqaqqan taima 1 tausin tallamik.

7. Ihuaqhaidjutikhangit Kavamangit Akhaluutunik

- a. Tamna aqutiuyuq kavamanmi akhaluutunik qillaminuaq iniqtiriyukhaq ilitugidjutikharnik kitunikliqaak ihuaqhagiaqaqtukhat akhaluut angutim/arnam atanguyangmun.

8. Titiqidjutiliqiyunik Malikhautikhangit

- a. Tamangnik Nunavut Kavamangit Nunalaani Havagviingitlu aulatitiyukhat havaktimik munagiyakharnik naunairutingnik atuqningitnik kavamangit akhaluutunik, titirarmik atuqlutik.
- b. Kituliqaak havaktiit kaantulaaliqiyut atugumayut kavamangit akhaluutunik atiqtuiyukhat titirat atuqtautinamik akhaluutunik, tuniyukhatlu ukuninga naunairutingnik:
 - i. Atiat
 - ii. Ublua
 - iii. Aulaniaqvikhaat ikaakninga
 - iv. Humungauniaqtun
- c. Utigumik, kiluutait tuniyauyukhat inungnun munagiyainun akhaluutimik titirat atiqtuilugu utirutigivaktait ikaakningalu.
- d. Akhaluutit alruyangnik iliugaqtauyukhat niglaumatilaangat 20nguqan gasiliiqavingatlu piqaqtukhat nampangamik nampanganik.

9. Akiliktuihimaarniq Akhaluutunik

- a. Nuanvut Kavamangit Havagviit Nunalaani Havagviingitlu akiliktuiagiaqaqtun akhaluutunik, taima akikhangit ihuagiyainik, titiraqqaqtunik angirutiqqaqtunik talvanga Tugliuyuq Atanguyangmin.
- b. Akhaluutit akiliktuiagiaqaqtun atugumaligumik kitunikliqaak havaaqharnik, taima pihimanaitumik akunigaaluk.

10. Atuqtunik Akhaluutunik

Atuqningit akhaluutunik tapkuninga kavamatkuni havaktiinik angirutiqagiikhimayukhat Tuglianganin Atanguyarmik Havagviani Nunalaani Havagvianganin.

11. Nanminigiyainik Akhaluutiqaqtun

- a. Akiliktuifaarniq atuqtamingnik nanminiqaqtunik akhaluutunik kavamatigun havaangaknik angirutiqagiikhimayukhaq Tuglia Atanguyangmin.
- b. Havaktiit kaantulaaliqiyutlu akiliktaufaagiaqaqtun akiliktangit angirutiqagiiqagumik atuqtamingnun nanminiqaqtunin akhaluutimin, malikhautitigun malikhugit talvani; Nunavut Havaktiit Katimaviani Angirutingnin, Ilaungituniklu Havaktiingit Mapiraangutangni, Qulliq Alruyaqtuqtunik Ikumadjutiit Angirutmiituq Mapiraangutingni, Nunavut Ilihaiyit Timinganin Angirutmiituni.
- c. Havaktiit kaantulaaliqiyutlu angirutiqagiigiaqaqtun akiliktaufaagianganik akiliktamingnik atugianganik akhaluutunik nanminiqaqtunik havaatigun atuqtamingnun taima piyagiihimaqagumik akhaluutunik qullangnaiyaugutingnik taima aulaniqaqtuq havaatigun puuqhimayamingni.
- d. Havaktiit atuqhimaquinaqtun taksingit aulavikharnik titirangnik kitumiliqaak aulayunik nunalaani taima piqaqtukhat atuqtauyukharnik akhaluutunik.

12. Ihuagiyayut Maligakhat, Malikhautikhat, Atuqtakhangitlu

- a. Aulatitininga Akhaluutiliqiyikkut Maligakhaq aulaniaqtuq tamainun talvaniituni Maligarmi, maligakharni, atuqtauyukharniluuniit:
 - i. Akhaluutit Maligaq
 - ii. Nunakuurutit Akhaluutit Maligaq
 - iii. Maningnun Titiqiqidjutiliqinikkut Maligaq

- iv. Nunavut Kavamatkut Havaamigun Aulaqkhimayut Atuqtakhangit
- v. Akhaluutit Atuqtauningit Malikhautikhat
- vi. Nunalaani maligangit aulayut sikiituukut qayangnairutikhangit
- vii. Kanatami Tuyuqhimaqtunik Maligaq Malikhautikhangitlu aulayut talvuuna qayakkut qayangnairutikharni

MANILIQIDJUTIKHANGIT

Maniliqidjutingnik atugiaqangitun uvani maligakharni

PILARUTINGIT MINISTAIT

Piqangituq uvani maligarni kitungni piyaulimaitun talvanga pilaarutingit Ministanun ihumaliugiangat hanaqigiaqaqtunlu pittiaqnikkut talvuuna Nunalaani Akhaluutiliqinikkut Havaaqhangit ahiqpaniitun uvanganin maligakharni.

ANGIRUTAUTIGIYAKHA ILANGA

Una maligakhaq atuqtitauliqniaqtuq ubluangani atiqtauviani Qiqaiyaqluarvia 31, 2020nguqan

Hivulliqti

**Naunaitkut A-mi
NUNAVUT NUNAQUYUANGANI NUNALAANI HAVAGVIINGITLU
Taima una Maligakhaq Aulaniaqtuq**

1. Nunavut Igluliyiyiyuakkut
2. Qulliq Alruyaqtuqtunik Ikumadjutiit
3. Nunavut Ihaliarpaarvik
4. Nunavut Havakvingnun Maniliqiyunik Kuapulaisingit
5. Nunavut Pivalliadjutikharnik Kuapulaisingit